

Fra

Christianias Børs- og Handels-Committee.

Ved Skrivelse af 28de Febr. har Stortingets meget ærede Constitutions-Committee forlangt dette Steds Børs- og Handels-Committees Formening om, hvorvidt der med Hensyn til Handelsforholdene og de dermed i nærmest Forbindelse staaende Gjenstande maatte være nogen væsentlig Betænkelighed imod at indrømme Jøder Afgang til Riget; i hvilken Anledning undertegnede Committee giver sig den Ære at meddele Følgende:

Det er vistnok udenfor al Tvivl, at der blandt Jøderne gives Mange ligesaa velværende som retsrafne og hæderlige Individuer, der ved at bosætte sig i Norge ville blive nyttige Borgere af vort Samfund og ved deres Virksomhed udbrede Gavn, saavel i den Kreds, i hvilken de bleve optagne, som for Landet i det Hele. Committeeen skylder imidlertid at betragte Sagen fra et almindeligt Standpunkt og antager saaledes, at de mere formuende Jøder neppe ville finde tilstrækkelig Opmuntring til at etablere sig hos os, uden maaskee ved Commanditer, af hvis Virksomhed i al Fald den væsentligste Fordeel vilde tilflyde de udenlands boende Principaler, og altsaa gaae ud af Landet, — hvorimod det formeentlig maa ansees utvivlsomt, at et stort Antal af den lavere og mindre formuende Klasse vilde benytte den Afgang, der maatte aabnes dem til at erhverve norsk Børgerræt og oversvømme Landet — saavidt vi kunne indsee — uden Gavn for det Almindelige i nogen Henseende; men derimod til uberegnelig Skade for Handelsstanden i Særdeleshed; thi foruden at see hen til de betydelige Forgreninger og det Sammenhold, der finder Sted imellem Jøderne, og som sætter dem istand til at drive deres Forretninger med langt større Lethed, end andre Handlende, saa maa det sikkerligen ogsaa, i Henseende til den Klasse af Jøder, der beskæftige sig med Handel i de mindre Brancher, befrygtes, at de, med den dem egne Omfarg og Routine, som de saa vel vide at gjøre gjældende, og under lige Rettigheder med Landets øvrige Detailhandlere, vilde fortrænge en meget stor Deel af disse, blandt hvilke der efter Committeeens Formening endog under særdeles heldige Handels-Conjunkturer er en alt for stor og uforholdsmæssig Concurrence; ligesom Committeeen ikke heller troer at seile, naar den antager, at Jødernes Handelsvirksomhed letteligen kunde have en skadelig Indflydelse paa Landets Fabrikvæsen og Haandværksdrift.

Efter det saaledes Anførte, anseer Committeeen det, med Hensyn til Handelsforholdene og hvad dermed staaer i Forbindelse, høist betænkeligt og ingenlunde tilraadeligt at aabne Jøderne ubehindret Afgang til at bosætte sig her i Riget, hvorved disse, der aldrig have havt Afgang til samme, ei kunne

besvære sig over nogen Forurettelse; — men skulde Stortinget af andre Grunde — der ligge udenfor denne Committees Bedømmelse — finde det ønskeligt, at den derom i Grundloven indeholdende Bestemmelse ophævedes, saa formener man, at Tilladelsen dog maatte indskrænkes saaledes, at der alene tilstædedes Jøderne Afgang til, og Ophold i Landet som Reisende, uden Afgang til at erhverve Børgerskab og de derved hjemlede Rettigheder.

Christiania Børs- og Handels-Committee den 28de Mars 1842.

N. Andresen. Joh. Tho. Hestye.

J. H. Schwensen. J. Smith.

Til

Stortingets Constitutions-Committee.

Fra

Børs- og Handels-Committeén i Bergen.

Til Opfyldelse af den ærede Committees Forlangende, ved Skrivelse af 28de f. M., om at vorde meddeelt undertegnede Committees Formening om, hvorvidt der med Hensyn til Handelsforholdene og de dermed i nærmeste Forbindelse staaende Gjenstande, maatte være nogen væsentlig Betænkelighed imod at indrømme Jøder Afgang til Riget, giver Committeeen sig herved den Ære at meddele:

Da den Sag, hvorom her er Spørgsmaal, i sin Tid har været anseet af den Bigtighed, at man i den Anledning ikke har ladet det forblive med en almindelig Lovbestemmelse, men har anseet det nødvendigt at gjøre det til en Grundlovsbestemmelse, formener Committeeen, at der maatte være overvægtige Grunde tilstede for, trods den Humanitet og det Frihedsførel, som raadede ved Grundlovens Forfattelse, at bibeholde Forbudet imod Jøders Afgang til Riget. Men da derhos Committeeen ikke tilfulde kjender hine Grunde, eller tilstrækkeligen forstaaer at bedømme dem, vil den blot tillade sig at paapege de Ulemper, der muligens ville kunne opstaae ved Jødernes Afgang, som Committeeen befrygter, Gjenstanden betragtet fra det Synspunkt, som ligger Committeeen nærmest, nemlig Virkningen paa det daglige Livs Handel og Virksomhed i de forskjellige Retninger.

Naar man vil bringe Begrebet om Handel tilbage til sin Oprindelse, da kan det, for vort Lands Bedkommende i det mindste, kun indbefatte Udførsel af Landets overskødige Naturprodukter og Indførsel af de i Bytte derfor erholdte Fornødenheder, hvilken Handel igjen, forsaavidt den føres activ, tillige indbefatter Landets Søfart. Committeeen kan ikke skjønne, at denne Green af vor Handel og Søfart vil vinde